

Конкурс «Харківські асамблеї»: європейський рівень українського мистецтва

В умовах культурної інтеграції України в європейський простір надзвичайно важливими стають події міжнародного формату, що сприяють встановленню тісних творчих зв'язків. До таких заходів належить і конкурс «Харківські асамблеї», що відбувся в Харкові вже вчетверте. Але з цього року конкурс набув міжнародного визнання, оскільки він долучився до ЕМСУ (Європейська спілка музичних конкурсів для молоді), що свідчить про підтвердження його статусу.

Конкурс тривав в ХНУМ імені І. П. Котляревського протягом шести днів: з 1 по 6 жовтня 2019 року, і не буде перебільшенням сказати, що це був час, надзвичайно насичений яскравими подіями. Вже його відкриття та жеребкування було не суто формальним, а задало теплий тон, що панував і надалі: шановних гостей зустріли виступом ансамбль кларнетистів учнів ХССМШі, студентів і аспірантів ХНУМ під керівництвом В. М. Дворніченка. З вітальним словом до присутніх звернулася арт-директорка конкурсу Ганна Сагалова, а жестом-відповіддю стала промова Романа Вовка, члена журі (НМАУ, м. Київ).

Конкурсні прослуховування цього року проводилися не в двох, а в трьох номінаціях – «Гітара», «Кларнет» та «Фагот», по дві вікові групи в кожній: з 18 до 25 років в молодшій, з 26 до 40 в старшій. Така різноманітність дозволила досягти багатьох цілей конкурсу. По-перше, три номінації зібрали досить велику кількість учасників, і важливо те, що охопленими виявилися і фаготисти, конкурсів для яких не так вже й багато. По-друге, для слухачів це була гарна нагода почути конкурсантів на різних інструментах, відвідати ті прослуховування, які були найбільше до вподоби. По-третє, дві вікові групи відповідають подвійній спрямованості конкурсу: і на молодих виконавців-студентів, і на тих, хто вже закінчив навчання і має будувати кар'єру далі.

Виступи конкурсантів були дуже цікавими і продемонстрували професійний рівень підготовки. Учасники конкурсу прибули з різних міст України, а також з Німеччини та Білорусі. Програма кожного з учасників дозволяла виявити себе «з різних сторін»: в різних стилях та національних школах. Були і обов'язкові твори, за якими легше усього порівнювати, і вільні твори задля повної свободи артиста, і твори країни учасника, що є вкрай важливим для збереження культурної ідентичності. У духових інструментів програми другого туру включали концерти з оркестром (у виконанні з концертмейстером), що є виявом професійності та широкого репертуару. Для більшої зручності слухачів усі виступи конкурсантів транслювалися наживо із збереженням цих записів, щоб їх можна було переглянути будь-коли з усіх куточків світу.

Під час оголошення результатів першого туру у всіх номінаціях члени журі зазначали, що їм було вкрай важко робити свій вибір, адже всі учасники є талановитими музикантами, що доклали немало зусиль для підготовки. Втім, журі виносило свої рішення, керуючись своїм багаторічним досвідом подібної роботи на конкурсах. Сам склад журі на кожному конкурсі є своєрідним індикатором його рівня, і на цих «Харківських асамблеях» відбір суддів відповідав найкращим європейським стандартам: всі вони були визнаними музикантами, більшість членів журі та голови в кожній номінації – європейці (Німеччина, Іспанія, Угорщина), а їх робота регламентована чіткими та зрозумілими правилами. Окрім того, що голосування було анонімним, члени журі навіть не обговорювали виступи конкурсантів, аби оцінювання не перетворювалося на «торги». Ніну Пінту, кларнетист з Іспанії, сказав, що буде пропонувати таку систему і в себе на батьківщині, в Португалії, адже вона є значно прозорішою.

Але не лише прослуховуванням відзначився цей конкурс. Так, було організовано міжнародні майстер-класи, які давали майже всі члени журі. Ця подія стала надзвичайно важливою, адже більше 70 викладачів музичних шкіл мали нагоду підвищити свій професійний рівень та почути нові для себе

ідеї та методики роботи над творами – всім ним були вручені відповідні сертифікати. Окрім того, Ніну Пінту, член журі в номінаціях дерев'яних духових інструментів, дав сольний концерт, виявивши філігранну віртуозність, бездоганне володіння звуком та неабияку витримку, адже два дні працювати в журі а потім вийти на сцену може не кожен. Більше того, кларнетист вразив всіх миттєвим вивченням твору: почувши на конкурсі «Романс» харківської композиторки Людмили Шукайло, він вивчив його за півтори години до концерту.

Завершився конкурс грандіозним Гала-концертом та церемонією нагородження. Свою підтримку та вітання засвідчили заступник голови ХОДА Анатолій Бабічев, начальник управління культури й туризму ХОДА Олег Яцина, директор БФ VERE MUSIC FUND Павло Піменов, директор Молодіжного академічного симфонічного оркестру «Слобожанський» Олена Єр'оміна. З боку організаторів конкурсу виступила ректор ХНУМ Тетяна Веркіна та арт-директорка Ганна Сагалова, щиро подякувавши за допомогу всіх, хто долучився до проведення конкурсу, а також учасників, слухачів та членів журі. Голова журі в номінаціях «Кларнет» та «Фагот» Райнер Веле (Німеччина), окрім вітань та слів подяки, відзначив гарну підготовку і конкурсантів, і заходу в цілому, який відповідав німецьким стандартам чіткості, до яких він звик. Голова журі в номінації «Гітара» Маргарита Ескарпа (Іспанія) наголосила, що отримала справжнє задоволення від роботи, адже мала нагоду почути надзвичайно талановитих учасників, працювати серед професіоналів своєї справи та відчувати теплу та сповнену творчого натхнення атмосферу університету мистецтв.

Переможцям конкурсу були вручені Дипломи лауреатів, грошові премії та деяким з них – спеціальні призи від спонсорів. Нагороду ЕМСУ – запрошення на концерт в Європі було присуджено Олені Потарикіній (фагот); приз від Henri Selmer, сертифікат на участь у майстер-класах та фестивалі у Франції, отримав Владислав Петрик (кларнет), були і інші

відзнаки та, звісно ж, дипломи кращим концертмейстерам, без яких учасники не змогли б так блискуче виступити.

Концерт складався з виступів лауреатів конкурсу, і став справжньою феєрією таланту та майстерності: кожен з переможців ще раз довів своє право вважатися кращим, а слухачі мали нагоду ще раз пережити найяскравіші номери з програм.

На цьому Четвертий міжнародний конкурс «Харківські асамблеї» завершився: учасники та члени журі роз'їхалися, але свою місію він виконав. Всі, хто були причетні до цього свята музики, ще раз пересвідчилися, що за умови кропіткої праці можна вийти на один рівень з найкращими європейськими досягненнями, адже нашим музикантам є, що запропонувати світові. І саме для підтримки та поштовху до розвитку талантів і був організований конкурс «Харківські асамблеї».